

# **Koszt i czas przekładu literackiego z polskiego na angielski w 2026 roku: benchmark branżowy i ramy decyzyjne dla autorów i wydawców**

**Publiczne projekty PL-EN, międzynarodowe punkty odniesienia i odtwarzalny model budżetu**

**Paula Fijałkowska**

Planet Natives, London, United Kingdom

ORCID: 0009-0008-6280-3841

Planet Natives Industry Benchmarks, PN-IB-2026-01

Wersja: 2.0

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.21630227>

Data odcięcia materiału: 28 lipca 2026 roku

## **Status projektu R&D i niezależność danych**

Publikacja powstała w ramach działalności badawczo-rozwojowej Planet Natives. Firma finansuje, opracowuje i wydaje raport. Jego celem jest zwiększenie przejrzystości kosztów na polskim rynku przekładu literackiego na angielski, wspieranie rozwoju standardów zawodowych oraz ułatwienie autorom, wydawcom i wykonawcom planowania pracy. Autorka jest Chief Marketing Officer Planet Natives.

Benchmark oparto wyłącznie na zewnętrznych źródłach publicznych i jawnych przeliczeniach. Nie zawiera żadnych danych pochodzących z działalności handlowej Planet Natives. Do obliczeń nie włączono cenników firmy, ofert, danych klientów, kosztów własnych, marż ani przychodów. Suplement S1 dokumentuje korpus publicznych projektów, a arkusz S2 pozwala odtworzyć obliczenia i zastąpić przyjęte założenia własnymi wartościami.

Raport jest firmowym projektem R&D oraz benchmarkiem branżowym przeznaczonym do podejmowania decyzji. Nie przedstawia wyników reprezentatywnego badania całego rynku i nie stanowi oferty handlowej. O jego wiarygodności rozstrzygają jakość źródeł, jawność założeń oraz możliwość odtworzenia wyników.

## Jak cytować

Paula Fijałkowska, *Koszt i czas przekładu literackiego z polskiego na angielski w 2026 roku: benchmark branżowy i ramy decyzyjne dla autorów i wydawców* (Planet Natives, 2026), PN-IB-2026-01, wersja 2.0, <https://doi.org/10.5281/zenodo.21630227>.

## Abstrakt

Ile kosztuje tłumaczenie książki z polskiego na angielski i jaki budżet pozwala przygotować tekst do publikacji? Według udokumentowanego przeglądu jest to pierwszy opublikowany w Polsce benchmark branżowy, który odnosi międzynarodowe punkty wynagrodzeń za przekład literacki do warunków polskiego nabywcy, a następnie uwzględnia koszty redakcji, korekty oraz harmonogram zależny od długości książki. Analizę oparto na 35 rekordach Instytutu Książki: 5 projektach wypłaconych w 2022 roku, 9 zrealizowanych w 2023 roku i 21 zakwalifikowanych w dwóch naborach z 2025 roku. W pięciu rekordach z ujawnioną kwotą publiczny udział w kosztach publikacji wynosił 4 472-13 200 EUR, przy medianie 6 576 EUR. Po przeliczeniu według kursu NBP z 27 lipca 2026 roku daje to 19 292-56 943 PLN, z medianą 28 368 PLN. Kwoty mogą obejmować tłumaczenie, prawa, a przy wybranych publikacjach także druk, dlatego nie należy ich utożsamiać z honorariami tłumaczy ani stawkami za słowo.

Wśród 14 projektów wypłaconych albo zrealizowanych różnica między rokiem zapisanym w numerze wniosku a rokiem wykazu wynosiła zero lat w 3 przypadkach, rok w 6 przypadkach i dwa lata w 5 przypadkach. Wynik przybliża długość kalendarza administracyjno-wydawniczego, lecz nie mierzy czasu aktywnej pracy. Dla prozy liczącej 80 000 słów model wyznacza trzy budżety samego przekładu: 22 000-35 000 PLN w wariancie dostosowanym do polskiego poziomu kosztów, 30 000-45 000 PLN w wariancie hybrydowym oraz 39 000-54 000 PLN przy zamówieniu według nominalnych stawek rynku anglojęzycznego. Przygotowanie wydania angielskiego do publikacji, wraz z odrębną redakcją językową i korektą, wymaga odpowiednio około 32 000-50 000 PLN, 40 000-60 000 PLN albo 50 000-70 000 PLN.

Analizę wrażliwości przeprowadzono na podstawie miesięcznych porównawczych poziomów cen OECD z maja 2026 roku. Mechaniczna korekta obniżyła trzy nominalne benchmarki z 39 348-53 672 PLN do 21 642-33 277 PLN. Wynik przedstawia warunkowy scenariusz dostosowania kosztów do polskiego poziomu cen, a nie pomiar polskiej stawki rynkowej. Benchmark służy do ustalania budżetu, sprawdzania zakresu ofert i oddzielania kosztu przekładu od kosztu przygotowania wydania. Nie jest taryfą ani statystycznym przedziałem ufności. Suplement S1 i arkusz obliczeniowy S2 umożliwiają sprawdzenie korpusu, założeń oraz głównych przeliczeń.

**Słowa kluczowe:** przekład literacki, tłumaczenie książki na angielski, koszt tłumaczenia na angielski, publiczne finansowanie przekładu, projekty PL-EN, parytet siły nabywczej, poziom cen, polska literatura, budżet wydawniczy, redakcja angielska

## Abstract

How much does it cost to translate a Polish book into English, and what budget is required to make the text publication-ready? This is the first identified public industry benchmark to relate international literary-translation remuneration points to the circumstances of a Polish buyer and combine them with editing, proofreading, and a length-sensitive schedule. The analysis is based on 35 Polish Book Institute records: 5 projects paid in 2022, 9 realised in 2023, and 21 selected in two 2025 calls. In the five records disclosing an amount, the public contribution to publication costs ranged from EUR 4,472 to EUR 13,200, with a median of EUR 6,576. At the National Bank of Poland exchange rate of 27 July 2026, this equals PLN 19,292-56,943, with a median of PLN

28,368. The amounts may cover translation, rights, and, for eligible illustrated publications, printing. They are therefore neither translator fees nor per-word rates.

Among the 14 paid or realised projects, the difference between the application year encoded in the application number and the register year was zero years in 3 cases, one year in 6 cases, and two years in 5 cases. This is a coarse measure of the administrative and publishing calendar, not active labour time. For an 80,000-word prose work, the model retains three translation-only budgets: PLN 22,000-35,000 for a cost-localised scenario, PLN 30,000-45,000 for a hybrid scenario, and PLN 39,000-54,000 for procurement at nominal English-language-market rates. A publication-ready English edition, including separate copyediting and proofreading, requires approximately PLN 32,000-50,000, PLN 40,000-60,000, or PLN 50,000-70,000 respectively.

The OECD monthly comparative price levels for May 2026 are used solely as a sensitivity analysis. The mechanical adjustment reduces three nominal benchmarks from PLN 39,348-53,672 to PLN 21,642-33,277, but it is not treated as a market-rate estimator. The benchmark supports budget setting, scope-normalised quotation comparison, and separation of translation costs from publication-preparation costs. It is neither a mandatory tariff nor a statistical confidence interval. Supplement S1 and calculation workbook S2 make the corpus, assumptions, and principal calculations auditable.

**Keywords:** literary translation, Polish-to-English translation, book translation cost, public translation funding, PL-EN projects, purchasing power parity, comparative price levels, Polish literature, publishing budget, English-language editing

## 1. Decyzja budżetowa dla książki liczącej 80 000 słów

Całemu rynkowi nie sposób rzetelnie przypisać jednej ceny książki liczącej 80 000 słów. Dostępne dane pozwalają natomiast ustalić trzy użyteczne poziomy budżetu, odpowiadające różnym sposobom zlecenia pracy.

| Wariant zamówienia                       | Sam przekład      | Wydanie angielskie gotowe do publikacji | Kiedy warto wybrać ten wariant                                                                                                  |
|------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dostosowany do polskiego poziomu kosztów | 22 000-35 000 PLN | 32 000-50 000 PLN                       | wykonawca lub studio rozlicza pracę według polskich realiów kosztowych, lecz zapewnia tekst angielski na poziomie publikacyjnym |
| Hybrydowy                                | 30 000-45 000 PLN | 40 000-60 000 PLN                       | przekład i zarządzanie projektem są zamawiane w Polsce, a część kontroli językowej wykonuje redaktor z rynku docelowego         |
| Międzynarodowy                           | 39 000-54 000 PLN | 50 000-70 000 PLN                       | autor lub wydawca zleca pracę bezpośrednio według nominalnych stawek rynku anglojęzycznego                                      |

Najbardziej użytecznym punktem wyjścia dla polskiego autora jest wariant hybrydowy. Budżet 30 000-45 000 PLN na przekład pozwala wykorzystać niższy koszt organizacji projektu w Polsce, bez założenia, że wszystkie prace potrzebne do uzyskania tekstu angielskiego na poziomie publikacyjnym można zamówić po cenach krajowych. Po dodaniu odrębnej redakcji językowej i korekty pełny budżet wynosi około 40 000-60 000 PLN. Przedział służy planowaniu i wymaga sprawdzenia na podstawie rzeczywistych ofert; nie jest medianą zaobserwowaną na polskim rynku PL-EN.

Wariant dostosowany do polskiego poziomu kosztów jest hipotezą kosztową i nie odtwarza krajowego cennika PL-EN. Jego dolna granica, 22 000 PLN, leży blisko wartości otrzymanej po mechanicznej korekcie OECD. Może służyć do rozmowy o budżecie, lecz sama nie wystarcza do oceny oferty. Potrzebne są również próbka, analiza zakresu oraz wskazanie osoby odpowiedzialnej za ostateczne brzmienie angielskie. Jeżeli wykonawca musi zamówić redakcję w Wielkiej Brytanii lub Stanach Zjednoczonych, część oszczędności znika.

Wariant międzynarodowy jest najprostszy pod względem metodologicznym, ponieważ odpowiada bezpośredniemu zleceniu pracy według nominalnych zagranicznych punktów odniesienia, ale zarazem wymaga największego budżetu. Jego wybór ma uzasadnienie, gdy książka jest przeznaczona dla wymagającego wydawcy zagranicznego, autor potrzebuje konkretnego tłumacza o uznanym dorobku albo cała produkcja odbywa się na rynku docelowym.

W każdym wariancie należy odróżnić sam przekład od wydania angielskiego gotowego do publikacji. Wynagrodzenie tłumacza nie obejmuje automatycznie niezależnej redakcji, korekty, składu, okładki, konwersji do formatu EPUB ani dystrybucji. Zatarcie tej różnicy jest najczęstszą przyczyną zaniżenia budżetu.

Szacowany czas przygotowania książki nie zmienia się wskutek korekty poziomu cen. Przy tempie 1 000 dopracowanych słów dziennie przekład 80 000 słów wymaga około 80 dni pracy, czyli 16 pięciodniowych tygodni. Harmonogram 5-7 miesięcy dla kompletnego wydania zakłada dostępność zespołu, sprawne zatwierdzanie kolejnych etapów i gotowy tekst źródłowy; nie jest medianą zaobserwowaną na rynku.

## 2. Publiczny korpus projektów polskich książek tłumaczonych na angielski

Najbardziej bezpośrednich danych o obiegu polskich książek w języku angielskim dostarczają publiczne wykazy Programu Translatorskiego Instytutu Książki. Program wspiera publikację polskiej literatury w językach obcych. Dofinansowanie może obejmować koszt przekładu i praw, a w kwalifikujących się książkach ilustrowanych również część kosztu druku.<sup>1</sup> Wnioski zawierają liczbę stron obliczeniowych po 1 800 znaków, stawkę za stronę i umowę z tłumaczem, lecz publiczne wykazy nie ujawniają tych składników oddzielnie.

Na potrzeby badania utworzono korpus 35 rekordów z angielskim jako językiem docelowym. Obejmuje on trzy kohorty o różnym statusie:

| Rok wykazu | Status w źródle                  | Liczba projektów | Co można z nich odczytać                                                 |
|------------|----------------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 2022       | wypłacone                        | 5                | wydawcę, książkę, tłumacza i łączną kwotę publicznego udziału w kosztach |
| 2023       | zrealizowane                     | 9                | wydawcę, książkę i tłumacza, bez kwoty przypisanej do projektu           |
| 2025       | zakwalifikowane w dwóch naborach | 21               | bieżący popyt wydawniczy, ale nie realizację ani wypłatę                 |

<sup>1</sup> Instytut Książki, 'Program Translatorski Poland', zasady programu i dokumenty aplikacyjne, 2026  
<https://www.institutksiazki.pl/programy/program-translatorski-poland/> [accessed 28 July 2026].

Program dotyczy zasadniczo przekładu literatury polskiej z języka polskiego, choć w wyjątkowych przypadkach dopuszcza pracę przez język pośredni. Publiczne listy nie zawsze wskazują język źródłowy przy pojedynczym rekordzie. Korpus dokumentuje zatem projekty polskich książek kierowane na rynek anglojęzyczny, nie potwierdza natomiast 35 indywidualnych umów bezpośredniego przekładu PL-EN.<sup>2</sup>

## 2.1. Ujawnione kwoty finansowania a stawka tłumacza

W wykazie wypłat za 2022 rok znaleziono pięć anglojęzycznych projektów z ujawnioną kwotą.<sup>3</sup> Przeliczenia na złote wykonano po kursie NBP z 27 lipca 2026 roku: 1 EUR = 4,3139 PLN.<sup>4</sup>

| Książka i wydawca                                                               | Tłumacz lub tłumaczka    | Kwota w wykazie | Wartość po przeliczeniu |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------|-------------------------|
| Andrzej Przyłębski, <i>Dlaczego Polska jest wartościq</i> , LIT Verlag          | Jonathan Weber           | 4 472 EUR       | 19 292 PLN              |
| Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Wieszanie</i> , Winged Hussar Publishing          | Mateusz Julecki          | 13 200 EUR      | 56 943 PLN              |
| Tomasz Stańko, autobiografia, Equinox Publishing                                | Halina Maria Boniszewska | 10 709 EUR      | 46 198 PLN              |
| Przemysław Wechterowicz i Emilia Dziubak, <i>Na zawsze razem</i> , Floris Books | Polly Lawson             | 6 576 EUR       | 28 368 PLN              |
| Tina Oziewicz i Aleksandra Zając, <i>Co robiq uczucia</i> , Archipelago Books   | Jennifer Croft           | 6 262 EUR       | 27 014 PLN              |

Mediana wynosi 6 576 EUR, czyli 28 368 PLN, a rozstęp 4 472-13 200 EUR, czyli 19 292-56 943 PLN. Są to jedyne znalezione w oficjalnym korpusie kwoty przypisane do konkretnych anglojęzycznych projektów, nie można ich jednak nazwać cenami przekładu. Wykaz podaje łączny publiczny udział w kwalifikowanych kosztach, bez rozdzielenia honorarium, praw i ewentualnego druku, a ponadto nie podaje długości każdego tekstu. Dzielenie tych kwot przez liczbę słów lub traktowanie mediany jako stawki rynkowej byłoby błędem.

Mimo tego ograniczenia dane pozwalają ocenić skalę publicznego wsparcia pojedynczej anglojęzycznej publikacji. Przedział jest szeroki, a jego mediana mieści się w modelowym wariancie 22 000-35 000 PLN. Zbieżność nie potwierdza ceny przekładu, pokazuje jednak, że scenariusz tej wielkości odpowiada kwotom występującym w rzeczywistych projektach wydawniczych.

<sup>2</sup> Instytut Książki, 'Program Translatorski Poland', zasady programu i dokumenty aplikacyjne, 2026  
<<https://www.institutksiazki.pl/programy/program-translatorski-poland/>> [accessed 28 July 2026].

<sup>3</sup> Instytut Książki, Program Translatorski Copyright Poland: wnioski wypłacone w roku 2022 (Instytut Książki, 2023), records 148/1/2021, 22/1/2022, 188/1/2021, 129/1/2021 and 15/1/2022 <[https://bip.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2023/06/Za%C5%82a%CC%A8cznik-NR-1-Program-Translatorski-c-Poland\\_wnioski-wyp%C5%82acone-w-roku-2022.pdf](https://bip.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2023/06/Za%C5%82a%CC%A8cznik-NR-1-Program-Translatorski-c-Poland_wnioski-wyp%C5%82acone-w-roku-2022.pdf)> [accessed 28 July 2026].

<sup>4</sup> Narodowy Bank Polski, Tabela nr 143/A/NBP/2026 z dnia 27 lipca 2026 r., kursy średnie walut obcych: EUR 4,3139 PLN, USD 3,7835 PLN, CAD 2,6836 PLN, GBP 5,0464 PLN.

## 2.2. Kalendarz administracyjno-wydawniczy

W 14 projektach wypłaconych w 2022 roku albo wykazanych jako zrealizowane w 2023 roku numer wniosku zawiera rok jego złożenia.<sup>56</sup> Porównanie tego roku z rokiem wykazu daje następujący rozkład:

| Różnica między rokiem wniosku a rokiem wykazu | Liczba projektów | Udział |
|-----------------------------------------------|------------------|--------|
| 0 lat                                         | 3                | 21,4%  |
| 1 rok                                         | 6                | 42,9%  |
| 2 lata                                        | 5                | 35,7%  |

Mediana wynosi jeden rok. Miara obejmuje jednak procedurę programu, zawarcie umów, pracę nad przekładem, działania wydawcy oraz moment ujęcia projektu w wykazie. Nie określa liczby miesięcy ani czasu aktywnej pracy tłumacza. Z punktu widzenia planowania oznacza to, że w projekcie finansowanym instytucjonalnie trzeba uwzględnić cały cykl wydawniczy, nie tylko tygodnie potrzebne na przełożenie tekstu.

## 2.3. Najnowszy popyt wydawniczy

Dwie listy wyników z 2025 roku zawierają łącznie 21 projektów z angielskim jako językiem docelowym.<sup>7</sup> Są wśród nich utwory Olgi Tokarczuk, Witolda Gombrowicza, Joanny Bator, Mirona Białoszewskiego i Zbigniewa Herberta, kierowane między innymi do wydawców w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Kanadzie. Listy dokumentują zainteresowanie polską literaturą w obu naborach z 2025 roku. Status zakwalifikowania nie dowodzi jednak, że książka została wydana, że przyznana kwotę wypłacono ani że znamy pełny koszt projektu.

## 2.4. Hierarchia dowodów zastosowana w raporcie

Wyniki należy czytać według czterech poziomów:

1. publiczne rekordy konkretnych projektów PL-EN dokumentują rzeczywisty obieg wydawniczy, lecz tylko pięć z nich ujawnia nierozbitą kwotę finansowania;
2. raporty STL opisują polskie wynagrodzenia za przekład literacki, ale niemal cała próba dotyczy innych par językowych i głównie przekładu na polski;
3. benchmarki z USA, Wielkiej Brytanii i Kanady dotyczą usług na rynku docelowym, lecz nie są polskimi obserwacjami;
4. korekta OECD i wariant hybrydowy są jawnymi przeliczeniami scenariuszowymi, a nie pomiarem ceny.

<sup>5</sup> Instytut Książki, Program Translatorski Copyright Poland: wnioski wypłacone w roku 2022 (Instytut Książki, 2023), records 148/1/2021, 22/1/2022, 188/1/2021, 129/1/2021 and 15/1/2022 <[https://bip.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2023/06/Za%C5%82a%CC%A8cznik-NR-1-Program-Translatorski-c-Poland\\_wnioski-wyp%C5%82acone-w-roku-2022.pdf](https://bip.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2023/06/Za%C5%82a%CC%A8cznik-NR-1-Program-Translatorski-c-Poland_wnioski-wyp%C5%82acone-w-roku-2022.pdf)> [accessed 28 July 2026].

<sup>6</sup> Instytut Książki, Sprawozdanie z działalności Instytutu Książki za 2023 rok (Instytut Książki, 2024), appendix: Program Translatorski Copyright Poland, projects realised in 2023 <<https://bip.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2024/05/Sprawozdanie-z-dzia%C5%82alnos%C5%81ci-IK-za-2023.pdf>> [accessed 28 July 2026].

<sup>7</sup> Instytut Książki, Copyright Poland Translation Programme 2025: First Selection (Instytut Książki, 2025) <[https://www.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/09/ptep2025\\_first\\_selection-1.pdf](https://www.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/09/ptep2025_first_selection-1.pdf)>; Instytut Książki, Copyright Poland Translation Programme 2025 (Instytut Książki, 2025) <[https://www.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/10/copyright\\_poland\\_translation\\_programme\\_2025.pdf](https://www.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/10/copyright_poland_translation_programme_2025.pdf)> [accessed 28 July 2026].

Taki układ nie usuwa luki w danych o stawkach PL-EN, ale pozwala wykorzystać każdą klasę źródeł bez przypisywania jej większej mocy dowodowej, niż rzeczywiście ma.

### 3. Polski punkt odniesienia: ile daje krajowa stawka arkuszowa

Najpełniejszych danych krajowych dostarczają raporty Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. W umowach z lat 2023-2024 mediana wynagrodzenia wynosiła 850 PLN brutto za 40 000 znaków, a w przypadku literatury pięknej 900 PLN. Połowa zarejestrowanych stawek za przekład literatury pięknej mieściła się między 850 a 1 050 PLN za arkusz.<sup>8</sup> W badaniu obejmującym lata 2020-2022 mediana dla wszystkich umów wynosiła 750 PLN za arkusz.<sup>9</sup>

Polski manuskrypt liczący 440 000-520 000 znaków ze spacjami ma zatem 11-13 arkuszy. Przy medianie 900 PLN za arkusz daje to 9 900-11 700 PLN. Kwota stanowi użyteczny punkt porównania dla przekładu literackiego rozliczanego w Polsce, lecz nie wyznacza dolnej granicy ceny dla kierunku PL-EN.

Nie jest to jednak bezpośrednia wycena przekładu z polskiego na angielski. W próbie z lat 2023-2024 przeważały przekłady na język polski. Spośród 721 umów tylko sześć dotyczyło tekstów źródłowych w języku polskim, a cztery przekładów na angielski. Raport nie pokazuje, ile umów należało do obu tych kategorii jednocześnie, dlatego nie wiadomo, ile dotyczyło dokładnie pary PL-EN.<sup>10</sup>

Budżet 10 000-12 000 PLN odpowiada prostemu przeliczeniu krajowej mediany arkuszowej, ale nie dowodzi, że za tę kwotę powstanie angielska proza gotowa do publikacji. To około 1,9-3,5 razy mniej niż w wariantie dostosowanym do polskiego poziomu kosztów i około 3,3-5,5 razy mniej niż w wariantie międzynarodowym.

Polska stawka arkuszowa pokazuje punkt odniesienia znany krajowym zamawiającym oraz skalę różnicy między medianą wielojęzycznego rynku w Polsce a benchmarkami anglojęzycznymi. Nie pozwala jednak obliczyć, o ile trzeba zwiększyć budżet konkretnego projektu. Można to ustalić dopiero po otrzymaniu porównywalnych ofert PL-EN.

### 4. Zagraniczne nominalne punkty odniesienia

Główne porównanie obejmuje trzy punkty dotyczące bezpośrednio przekładu literackiego oraz jeden szerszy przedział kontrolny. Wszystkie przeliczono dla książki liczącej 80 000 słów. Zastosowano średnie kursy NBP z 27 lipca 2026 roku: 1 USD = 3,7835 PLN, 1 CAD = 2,6836 PLN i 1 GBP = 5,0464 PLN.<sup>11</sup>

| Źródło i charakter miary                                                                 | Stawka źródłowa   | Wartość dla 80 000 słów | Wartość nominalna w PLN |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
| Authors Guild, średnia z ostatnich przekładów prozy w próbie amerykańskiej <sup>12</sup> | 0,13 USD za słowo | 10 400 USD              | 39 348 PLN              |

<sup>8</sup> Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Wynagrodzenia w branży tłumaczeń literackich w latach 2023-2024: Raport (Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, 2025), pp. 23, 27.

<sup>9</sup> Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Wynagrodzenia w branży tłumaczeń literackich w latach 2020-2022: Raport (Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, 2022), pp. 22, 26.

<sup>10</sup> Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Wynagrodzenia w branży tłumaczeń literackich w latach 2023-2024, pp. 4, 19-20.

<sup>11</sup> Narodowy Bank Polski, Tabela nr 143/A/NBP/2026 z dnia 27 lipca 2026 r., kursy średnie walut obcych: EUR 4,3139 PLN, USD 3,7835 PLN, CAD 2,6836 PLN, GBP 5,0464 PLN.

<sup>12</sup> Authors Guild, Survey of U.S. Literary Translators' Working Conditions in 2022 (Authors Guild, 2023), p. 6.

| Źródło i charakter miary                                                                       | Stawka źródłowa        | Wartość dla 80 000 słów | Wartość nominalna w PLN |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Society of Authors, obserwowany punkt rozpoczęcia negocjacji w Wielkiej Brytanii <sup>13</sup> | 100 GBP za 1 000 słów  | 8 000 GBP               | 40 371 PLN              |
| LTAC, kanadyjska stawka rekomendowana dla prozy i innych gatunków <sup>14</sup>                | 0,25 CAD za słowo      | 20 000 CAD              | 53 672 PLN              |
| EFA, przedział dla ogólnego tłumaczenia na angielski <sup>15</sup>                             | 0,06-0,18 USD za słowo | 4 800-14 400 USD        | 18 161-54 482 PLN       |

Trzy literackie punkty odniesienia mieszczą się między 39 348 a 53 672 PLN, lecz nie tworzą jednej próby statystycznej. Authors Guild podaje średnią z odpowiedzi tłumaczy, Society of Authors opisuje poziom spotykany w praktyce doradczej, a LTAC publikuje stawkę rekomendowaną. Zbliżony jest rząd wielkości tych wartości, nie zaś metoda ich pomiaru.

Zestawienie wystarczy do zbudowania wariantu bezpośredniego zamówienia na rynku anglojęzycznym. Nie daje jednak podstaw, by uznać 39 000-54 000 PLN za jedyną prawidłową cenę dla polskiego nabywcy. Stawki nominalne mogą odzwierciedlać poziom kosztów w kraju, w którym działa wykonawca. W kolejnym kroku sprawdzono więc, jak zmieniłyby się przy założeniu proporcjonalności do ogólnego poziomu cen.

## 5. Korekta OECD jako analiza wrażliwości modelu

Według miesięcznych danych OECD z maja 2026 roku poziom cen w Polsce odpowiadał około 55% poziomu amerykańskiego, 60% brytyjskiego i 62% kanadyjskiego.<sup>16</sup> Wskaźnik zestawia parytety siły nabywczej dla konsumpcji prywatnej z kursami rynkowymi. Pokazuje zatem, jak ogólny poziom cen w Polsce różni się od poziomu cen w kraju odniesienia.

Mechaniczne zastosowanie tych współczynników daje następujący wynik:

| Punkt odniesienia                   | Wartość nominalna | Współczynnik dla Polski | Wartość po korekcie |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------------|---------------------|
| Authors Guild, USA                  | 39 348 PLN        | 55%                     | 21 642 PLN          |
| Society of Authors, Wielka Brytania | 40 371 PLN        | 60%                     | 24 223 PLN          |
| LTAC, Kanada                        | 53 672 PLN        | 62%                     | 33 277 PLN          |

Mechaniczna korekta obniża przedział wyznaczony przez trzy punkty odniesienia z 39 348-53 672 PLN do 21 642-33 277 PLN. Dolna wartość spada o 17 706 PLN, a górna o 20 395 PLN. Wynik odpowiada ściśle określönemu pytaniu warunkowemu: ile wynosiłyby zagraniczne benchmarki, gdyby cena wyspecjalizowanej usługi zmieniała się proporcjonalnie do ogólnego poziomu cen konsumpcyjnych.

Korekty nie można jednak traktować jako automatycznego rabatu od każdej oferty. OECD mierzy ceny całego koszyka konsumpcyjnego. Nie mierzy dostępności tłumaczy literackich z polskiego na angielski, ich renomy, miejsca opodatkowania ani kosztu pracy redaktora, dla którego angielski jest językiem ojczystym. Cena wyspecjalizowanej usługi sprzedawanej na rynku

<sup>13</sup> Society of Authors, 'Rates and Fees', section 'Fees for translating', n.d.

<sup>14</sup> Literary Translators' Association of Canada, 'Rates', section 'Translation Rates', 'Other genres', 27 April 2026.

<sup>15</sup> Editorial Freelancers Association, Editorial Rates: 2026 Rate Chart (Editorial Freelancers Association, 2026), pp. 1, 6.

<sup>16</sup> Organisation for Economic Co-operation and Development, 'Monthly Comparative Price Levels', dataflow OECD.SDD.TPS:DSD\_PP\_M@DF\_PP\_CPL\_M(1.0), observations for May 2026.



międzynarodowym może zależeć od miejscowego poziomu cen słabiej niż ceny mieszkań, transportu czy usług codziennych.

Dlatego przedział 21 642-33 277 PLN jest wynikiem analizy wrażliwości, a nie dolną granicą ceny rynkowej. Pokazuje poziom otrzymany po przyjęciu mocnego założenia o pełnej proporcjonalności kosztu usługi do ogólnego poziomu cen. Rzeczywista oferta może być zarówno wyższa, jak i niższa, zależnie od długości i trudności tekstu, miejsca pracy wykonawcy, modelu rozliczenia oraz zakresu redakcji.

## 6. Przeniesienie porównania na rynek polski

Dane nie dają podstaw do jednej prognozy ceny. Pozwalają jednak zbudować trzy jawne warianty zamówienia i odnieść do nich otrzymane oferty.

### 6.1. Wariant dostosowany do polskiego poziomu kosztów: 22 000-35 000 PLN

Ten wariant opiera się na wartościach skorygowanych według danych OECD, zaokrąglonych na zewnątrz i powiększonych o rezerwę planistyczną. Można go testować, gdy wykonawca prowadzi działalność w Polsce lub w kraju o zbliżonym poziomie kosztów, a większość pracy wykonuje na miejscu.

Cena bliska 22 000 PLN jest zbliżona do dolnej wartości amerykańskiej po korekcie. Górna granica 35 000 PLN obejmuje wartość kanadyjską i rezerwę na trudność tekstu. Przedział ten należy zweryfikować podczas zbierania ofert, ponieważ nie wynika z obserwacji polskich stawek PL-EN. Jego dolnej granicy nie należy przedstawiać jako ceny należnej ani typowej.

Największym ryzykiem tego wariantu jest utożsamienie niższych kosztów miejscowych z niższą jakością. Oszczędność powinna wynikać ze sposobu organizacji pracy, bez rezygnacji z potrzebnych kompetencji. Autor powinien wymagać próbki, nazwiska osoby odpowiedzialnej za ostateczne brzmienie tekstu oraz odrębnego etapu redakcji.

### 6.2. Wariant hybrydowy: 30 000-45 000 PLN

Wariant hybrydowy wyznaczono jako środek między wartością nominalną a wartością po korekcie. Dla trzech źródeł wartości hybrydowe wynoszą odpowiednio 30 495 PLN, 32 297 PLN i 43 474 PLN. Po zaokrągleniu daje to przedział 30 000-45 000 PLN. Średnia służy tu do budowy scenariusza i nie jest estymatorem statystycznym.

Ten wariant najlepiej odpowiada sytuacji polskiego autora, który zleca przekład lub zarządzanie projektem w Polsce, a część budżetu przeznacza na pracę specjalistów z rynku docelowego. Może współpracować z tłumaczem mieszkającym w Polsce i zewnętrznym redaktorem tekstu angielskiego albo z polskim studium dysponującym stałym zespołem redaktorów będących rodzimymi użytkownikami angielszczyzny.

Przedział 30 000-45 000 PLN nie jest obserwowaną medianą. Wyznaczono go do celów planistycznych na podstawie dwóch skrajnych wariantów kosztowych. Uwzględnia różnicę siły nabywczej oraz fakt, że część prac decydujących o jakości angielskiej prozy bywa rozliczana według warunków rynku międzynarodowego.

### 6.3. Wariant międzynarodowy: 39 000-54 000 PLN

Ten wariant zachowuje zagraniczne punkty odniesienia po przeliczeniu według kursu rynkowego. Jest odpowiedni, gdy autor bezpośrednio zatrudnia tłumacza rozliczającego się według warunków

amerykańskich, brytyjskich lub kanadyjskich albo wybiera osobę, której pozycja rynkowa pozwala ustalać stawki niezależnie od polskiego poziomu cen.

Budżet 39 000-54 000 PLN ma najsilniejsze oparcie w punktach odniesienia dotyczących bezpośrednio przekładu literackiego. Nie zapewnia jednak automatycznie wyższej jakości. Wyższa cena ma uzasadnienie tylko wtedy, gdy oferta zapewnia lepsze wykonanie, dostęp do rynku, rozpoznawalne nazwisko, odpowiedzialność redakcyjną lub korzystniejsze warunki umowy.

#### 6.4. Który wariant wybrać

Dla autora samodzielnie finansującego pierwsze wydanie angielskie najbardziej racjonalnym punktem wyjścia jest wariant hybrydowy, dostosowany do polskich możliwości budżetowych, ale zachowujący kontrolę jakości tekstu angielskiego. Wariant oparty na polskim poziomie kosztów wymaga dokładniejszego sprawdzenia wykonawcy i zakresu prac. Wariant międzynarodowy ma uzasadnienie wtedy, gdy konkretny wykonawca wnosi wartość wykraczającą poza sam przekład.

O wyborze nie powinna decydować wyłącznie stawka. Dwie oferty opiewające na 35 000 PLN mogą obejmować zupełnie różne usługi. Jedna może zawierać tłumaczenie, autoredakcję i współpracę z redaktorem, druga zaś kończyć się na pierwszej wersji tekstu. Ceny można porównać dopiero po ujednoczeniu zakresu obu ofert.

### 7. Pełny koszt wydania angielskiego

Przygotowanie tekstu do publikacji wymaga co najmniej trzech odrębnych prac: przekładu, redakcji językowej i korekty. Według zestawienia EFA stawki za prace wykonane w 2025 roku wynosiły 0,020-0,027 USD za słowo w przypadku redakcji językowej prozy oraz 0,012-0,020 USD za słowo w przypadku korekty. Dla 80 000 słów oznacza to odpowiednio 6 054-8 172 PLN oraz 3 632-6 054 PLN.

| Wariant zamówienia                       | Przekład          | Redakcja i korekta | Tekst gotowy do publikacji |
|------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------------------|
| Dostosowany do polskiego poziomu kosztów | 22 000-35 000 PLN | 9 686-14 226 PLN   | 32 000-50 000 PLN          |
| Hybrydowy                                | 30 000-45 000 PLN | 9 686-14 226 PLN   | 40 000-60 000 PLN          |
| Międzynarodowy                           | 39 000-54 000 PLN | 9 686-14 226 PLN   | 50 000-70 000 PLN          |

Kwoty w ostatniej kolumnie zaokrąglono do pełnych tysięcy na zewnątrz przedziału, aby objąć dokładny wynik. Pozostawiają więc rezerwę na różnice w zakresie prac, lecz nie obejmują składu, okładki, konwersji do formatu EPUB, druku, dystrybucji ani marketingu.

Finansowanie zewnętrzne zmniejsza wydatek autora lub wydawcy, lecz nie obniża wartości wykonanej pracy. Pokazuje to również brytyjski program PEN Translates: grant może pokryć do 75% kosztu przekładu, a w przypadku małych wydawców do 100%; średnia dotacja wynosi około 2 750 GBP, a 80% grantów mieści się między 1 000 a 4 750 GBP.<sup>17</sup> Kwot finansowania nie należy więc odejmować od benchmarku przed oceną oferty. Udział środków własnych można obliczyć dopiero po ustaleniu pełnego kosztu i zakresu.

<sup>17</sup> English PEN, 'PEN Translates', 2026 <<https://www.englishpen.org/translation/pen-translates/>> [accessed 28 July 2026].

Według EFA pogłębiona redakcja merytoryczna i stylistyczna tekstu liczącego 80 000 słów kosztuje dodatkowo około 9 080-10 594 PLN.<sup>18</sup> Nie jest potrzebna w każdym projekcie. Po jej uwzględnieniu rozszerzony budżet wynosi około 41 000-60 000 PLN w wariantcie dostosowanym do polskiego poziomu kosztów, 49 000-70 000 PLN w wariantcie hybrydowym i 58 000-79 000 PLN w wariantcie międzynarodowym.

Z obliczeń nie wynika, że przygotowanie każdej książki musi kosztować 70 000 PLN. W wariantcie hybrydowym polski autor może zaplanować profesjonalne wydanie w budżecie około 40 000-60 000 PLN, pod warunkiem że zakresy prac nie będą się dublowały. Przy niższym budżecie trzeba staranniej sprawdzić wykonawcę, natomiast wyższa cena powinna zapewniać konkretną korzyść, nie zaś wynikać wyłącznie z miejsca wykonania pracy.

Zarządzanie projektem należy wycenić osobno. Rekomendowana przez CIEP stawka za taką pracę wynosi 46,19 GBP za godzinę, czyli około 233 PLN według przyjętego kursu.<sup>19</sup> W raporcie nie przyjęto arbitralnej liczby godzin, ponieważ zależy ona od liczby wykonawców, rund zmian i zakresu odpowiedzialności za pliki. W umowie warto określić limit godzin oraz sposób zatwierdzania prac dodatkowych.

## 8. Ile trwa przekład i przygotowanie publikacji

Authors Guild uznaje około 1 000 dopracowanych słów dziennie za rozsądną górną granicę wydajności profesjonalnego tłumacza literatury.<sup>20</sup> Przekład książki o objętości 80 000 słów wymaga zatem około 80 dni rzeczywistej pracy, czyli 16 pięciodniowych tygodni.

Polskie dane wskazują na podobny rząd wielkości. W umowach z lat 2020-2022 mediana czasu od zawarcia umowy do oddania przekładu wynosiła 4,14 miesiąca, a połowa obserwacji mieściła się między 2,60 a 5,98 miesiąca.<sup>21</sup> Dane te opisują czas kalendarzowy dotyczący głównie przekładów na język polski. Uzasadniają przyjęcie czterech miesięcy do celów planistycznych, lecz nie mierzą czasu potrzebnego na przekład z polskiego na angielski.

Dwa dodatkowe źródła opisują inne etapy procesu. Program Sample Translations Instytutu Książki przewiduje przekład próbki liczącej do 20 stron po 1 800 znaków i termin 30 dni.<sup>22</sup> Nie wolno przeliczać tego terminu liniowo na pełną książkę, ponieważ próbka ma inny zakres i cel. W administracyjnym korpusie 14 projektów wypłaconych albo zrealizowanych mediana różnicy między rokiem wniosku a rokiem wykazu wynosi natomiast jeden rok. Dane te odnoszą się do trzech odmiennych miar czasu: aktywnej pracy nad tekstem, terminu umownego oraz całego kalendarza finansowania i publikacji.

| Etap                            | Orientacyjny termin | Co powinno powstać                                            |
|---------------------------------|---------------------|---------------------------------------------------------------|
| Próbka, opis zamówienia i umowa | 1-2 tygodnie        | ustalony zakres, sposób liczenia tekstu, stawka i harmonogram |
| Przekład właściwy               | 14-16 tygodni       | pełna pierwsza wersja tekstu angielskiego                     |
| Autoredakcja tłumacza           | 1-2 tygodnie        | tekst gotowy do niezależnej redakcji                          |
| Redakcja i odpowiedzi           | 2-4 tygodnie        | zatwierdzony tekst przed składem                              |
| Korekta i poprawki              | 1-2 tygodnie        | ostateczny tekst lub plik po składzie                         |

<sup>18</sup> Editorial Freelancers Association, Editorial Rates, pp. 1-5.

<sup>19</sup> Chartered Institute of Editing and Proofreading, 'Suggested Minimum Rates 2026-27', rates effective 1 March 2026.

<sup>20</sup> Authors Guild, Survey of U.S. Literary Translators' Working Conditions, p. 7.

<sup>21</sup> Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Wynagrodzenia w branży tłumaczeń literackich w latach 2020-2022, pp. 9, 25.

<sup>22</sup> Instytut Książki, 'Sample Translations Poland', 2026 <<https://www.instytutksiazki.pl/programy/sample-translations-poland/>> [accessed 28 July 2026].

| <b>Etap</b>       | <b>Orientacyjny termin</b> | <b>Co powinno powstać</b>                       |
|-------------------|----------------------------|-------------------------------------------------|
| Rezerwa decyzyjna | 1-3 tygodnie               | bufor na pytania, akceptacje i kolizje terminów |

W przypadku prostego materiału CIEP podaje orientacyjne tempo korekty wynoszące 2 000-3 000 słów na godzinę.<sup>23</sup> Korekta 80 000 słów wymaga zatem około 27-40 godzin pracy. W przypadku literatury tempo może być niższe, zwłaszcza przy rozbudowanych dialogach i sprawdzaniu tekstu po składzie.

Na przygotowanie kompletnego wydania angielskiego można przyjąć operacyjny harmonogram 5-7 miesięcy, jeżeli zapewniono finansowanie, tekst źródłowy jest gotowy, a terminy tłumacza i redaktora następują po sobie bez długich przerw. Pięć miesięcy wymaga szybkich decyzji, siedem zaś pozostawia rezerwę na pytania i poprawki. Projekty zależne od naboru, umów instytucjonalnych albo kalendarza wydawcy mogą trwać dłużej. Umowa powinna osobno określać termin przekładu i redakcji, czas na odpowiedzi oraz korektę. Wzorce Authors Guild i LTAC zawierają odrębne zasady oddawania tekstu, wprowadzania poprawek i reagowania na zmiany redakcyjne.<sup>24</sup>

## 9. Jak długość książki zmienia budżet

Przy podobnym stopniu trudności koszt zmienia się proporcjonalnie do długości tekstu. W tabeli podano koszt samego przekładu, bez redakcji i korekty.

| <b>Długość tekstu</b> | <b>Koszty dostosowane do Polski</b> | <b>Wariant hybrydowy</b> | <b>Wariant międzynarodowy</b> | <b>Rzeczywisty czas pracy</b> |
|-----------------------|-------------------------------------|--------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| 60 000 słów           | 17 000-26 000 PLN                   | 23 000-34 000 PLN        | 29 000-41 000 PLN             | około 12 tygodni              |
| 80 000 słów           | 22 000-35 000 PLN                   | 30 000-45 000 PLN        | 39 000-54 000 PLN             | około 16 tygodni              |
| 100 000 słów          | 28 000-44 000 PLN                   | 38 000-56 000 PLN        | 49 000-68 000 PLN             | około 20 tygodni              |
| 120 000 słów          | 33 000-53 000 PLN                   | 45 000-68 000 PLN        | 59 000-81 000 PLN             | około 24 tygodni              |

Tabela służy do wstępnego ustalenia potrzebnych środków. Ostateczna cena powinna wynikać z rzeczywistej objętości tekstu, sposobu jej obliczania zapisanego w umowie oraz z oceny próbki. Koszt najsilniej podnoszą:

- styl oparty na rytmie, dialekcie, wieloznaczności lub grze słów;
- realia kulturowe wymagające badań i objaśnień;
- nieukończony albo zmieniany tekst źródłowy;
- skrócony termin;
- kilka rund komentarzy od autora, wydawcy i redaktora;
- adaptacja dla rynku anglojęzycznego wykraczająca poza przekład.

W próbce warto umieścić fragment stosunkowo łatwy, dialog, miejsce trudne pod względem stylistycznym i partię nasyconą realiami kulturowymi. Płatna próbka kosztuje mniej niż zmiana tłumacza po przełożeniu kilkudziesięciu tysięcy słów, a przy tym daje rzeczywistą podstawę do oceny jakości i ceny.

<sup>23</sup> Chartered Institute of Editing and Proofreading, 'What Is Proofreading?', 11 January 2024, section on proofreading speed.

<sup>24</sup> Authors Guild, 'Literary Translation Model Contract', clauses 2(a), 3(b), 3(c) and 5(a), 14 April 2021; Literary Translators' Association of Canada, Trade Book Model Contract for Translation (Literary Translators' Association of Canada, 2020), pp. 3, 5, clauses 4.1 and 6.1.

## 10. Narzędzie decyzyjne dla autora i wydawcy

Cena oferty ma znaczenie dopiero w zestawieniu z jasno określonym zakresem prac. Przed podpisaniem umowy wszystkie propozycje trzeba więc przeliczyć według tych samych zasad.

### 10.1. Dziesięć danych, bez których nie należy porównywać ofert

1. liczba słów lub znaków i informacja, czy licznik dotyczy tekstu źródłowego, czy docelowego;
2. cena jednostkowa, waluta, VAT i sposób przeliczenia kursu;
3. wariant zamówienia: dostosowany do polskiego poziomu kosztów, hybrydowy czy międzynarodowy;
4. zakres autoredakcji tłumacza;
5. liczba rund pytań i poprawek w cenie;
6. nazwisko osoby odpowiedzialnej za ostateczne brzmienie angielskie;
7. osobne terminy przekładu, redakcji i korekty;
8. sposób rozliczenia zmian w polskim tekście po rozpoczęciu pracy;
9. zakres praw, oznaczenie tłumacza i zasady użycia próbki;
10. formaty plików i odpowiedzialność za korektę po składzie.

### 10.2. Prosty sposób obliczenia pełnej ceny

Pełną wartość przekładu należy obliczyć w walucie oferty, a następnie przeliczyć na złote według ustalonego wcześniej kursu. Po dodaniu kosztów prac nieobjętych ofertą otrzymuje się sumę wszystkich porównywalnych składników, która pozwala rzetelnie zestawić dwie propozycje.

Przykładowo, przy stawce 0,10 GBP za słowo przekład 80 000 słów kosztuje 8 000 GBP, czyli 40 371 PLN według kursu zastosowanego w badaniu. Jeżeli cena nie obejmuje redakcji językowej ani korekty, pełny budżet na tekst wzrasta o 9 686-14 226 PLN. Rzeczywisty koszt wynosi więc około 50 000-54 600 PLN.

Jeżeli tę samą pracę organizuje polskie studio, nie należy automatycznie mnożyć całej ceny przez 60%. Trzeba ustalić, które koszty rzeczywiście powstają w Polsce. Przekład i zarządzanie projektem mogą być rozliczane według warunków polskich, podczas gdy redaktor angielski pracuje według stawek rynku docelowego. W takim przypadku wariant hybrydowy jest bardziej użyteczny niż jeden współczynnik zastosowany do całego projektu.

### 10.3. Rezerwa i warunki jej użycia

W budżecie należy przewidzieć rezerwę 10-15% na zmiany w tekście, dodatkową rundę redakcji, wzrost kursu waluty i poprawki po składzie. Rezerwa nie należy się wykonawcy automatycznie i można ją uruchomić dopiero po pisemnym zatwierdzeniu dodatkowego zakresu prac.

Autor sprzedający prawa zagranicznemu wydawcy potrzebuje zwykle próbki i materiałów prezentacyjnych, a nie kompletnego wydania przygotowanego własnym nakładem. Autor publikujący samodzielnie powinien sfinansować co najmniej przekład, redakcję językową i korektę. Wydawca mający własny zespół redagujący teksty angielskie może zamówić sam przekład, jeżeli jednoznacznie ustalono odpowiedzialność za dalsze etapy.

## 11. Jak zbudowano benchmark i gdzie kończy się jego zastosowanie

Benchmark opracowano na podstawie uporządkowanego przeglądu źródeł zastanych i analizy porównawczej. Nie uczestniczyły w nim osoby badane; nie prowadzono ankiet, wywiadów ani postępowania ofertowego. Materiał obejmuje dostępne do 28 lipca 2026 roku dokumenty organizacji zawodowych, raporty branżowe, oficjalne statystyki, zestawienia stawek i wzorce umów.

Materiał dowodowy zapisano w rejestrze źródeł, rejestrze miar, dzienniku wyszukiwania oraz arkuszach obliczeń. Suplement S1 zawiera 35 rekordów publicznych projektów z angielskim jako językiem docelowym. Przy każdym rekordzie zapisano rok i status, wydawcę, autora, tytuł, tłumacza, lokalizator w źródle, a tam, gdzie było to możliwe, kwotę i różnicę między rokiem wniosku a rokiem wykazu. Wartości wykorzystane w głównym wyniku ponownie sprawdzono w dokumentach pierwotnych.

Arkusz obliczeniowy S2 zawiera edytowalne dane wejściowe oraz formuły służące do obliczania wartości nominalnych, korekty OECD, wariantu hybrydowego, budżetów pełnego wydania i kosztów zależnych od długości książki. Przy każdym założeniu podano jednostkę, źródło i sposób wykorzystania. Czytelnik może dzięki temu odtworzyć wynik raportu albo zastąpić kurs, współczynnik, długość książki lub stawkę własną wartością bez zmiany pozostałych formuł. Do rekordu publikacji dołączono także tabele w formacie CSV z danymi wejściowymi i wynikami modelu.

Analiza przebiegała w dziewięciu krokach:

1. przeszukano publiczne wyniki, wykazy wypłat i sprawozdania Instytutu Książki pod kątem projektów z angielskim jako językiem docelowym;
2. zbudowano korpus i rozdzielono statusy: zakwalifikowany, zrealizowany i wypłacony;
3. opisano pięć ujawnionych kwot jako nierozbity publiczny udział w kosztach, bez utożsamiania ich z honorarium;
4. wyodrębniono polskie stawki, kierunki językowe i dane o terminach;
5. wybrano trzy zagraniczne punkty odnoszące się do przekładu literackiego i przeliczono je na model książki liczącej 80 000 słów;
6. zastosowano kursy NBP z jednego dnia;
7. pobrano z OECD dane o poziomie cen w Polsce w maju względem USA, Wielkiej Brytanii i Kanady;
8. obliczono wartości nominalne, wartości dostosowane mechanicznie do polskiego poziomu cen oraz scenariusz pośredni;
9. koszty redakcji i korekty dodano osobno, bez dublowania nakładających się zakresów.

Podstawowe równania mają postać:

$$\text{punkt\_nominalny\_PLN} = \text{liczba\_słów} \times \text{stawka\_walutowa} \times \text{kurs\_PLN}$$

$$\text{punkt\_dostosowany} = \text{punkt\_nominalny\_PLN} \times \text{poziom\_cen\_Polski} / 100$$

$$\text{punkt\_hybrydowy} = (\text{punkt\_nominalny\_PLN} + \text{punkt\_dostosowany}) / 2$$

Ostatnie równanie służy do konstruowania scenariusza i nie jest estymatorem ceny. Wyniki obliczono ponownie w osobnym skrypcie kontrolnym. W obliczeniach zachowano wartości niezaokrąglone, a granice przedziałów planistycznych zaokrąglono na zewnątrz, tak aby obejmowały dokładne wyniki.

### 11.1. Co wynika bezpośrednio ze źródeł, a co z modelu

Źródła podają pięć kwot dla anglojęzycznych projektów: od 4 472 do 13 200 EUR, z medianą 6 576 EUR. Wskazują również, że wśród 14 projektów wypłaconych albo zrealizowanych najczęstsza różnica między rokiem wniosku a rokiem wykazu wynosiła rok. Żadna z tych obserwacji nie jest stawką za słowo ani pomiarem czasu pracy tłumacza.

Ze źródeł pochodzą również: polska mediana 900 PLN za arkusz literatury pięknej, zagraniczne benchmarki użyte w porównaniu, kursy walut i współczynniki OECD. Kwoty 22 000-35 000 PLN i 30 000-45 000 PLN powstają dopiero po zastosowaniu założeń modelu. Są użytecznymi pasmami do planowania i porównywania ofert, ale nie stanowią zaobserwowanych przedziałów rynku PL-EN.

Nie można twierdzić, że każda profesjonalna usługa powinna kosztować dokładnie 55%, 60% lub 62% ceny zagranicznej. Współczynniki te dotyczą ogółu konsumpcji. Związek ceny z polskim koszykiem konsumpcyjnym słabnie, gdy wykonawca działa na rynku międzynarodowym, ma rzadką specjalizację albo korzysta z pracy zespołu zagranicznego.

### 11.2. Zakres stosowania i brakujący pomiar

Model najlepiej odpowiada prozie literackiej i narracyjnej o objętości 60 000-120 000 słów, tłumaczonej z polskiego na angielski z zamiarem publikacji. Można go stosować przy planowaniu przekładu powieści, narracyjnej literatury faktu i książek eseistycznych.

Osobnej wyceny wymagają poezja, dramat, książki dziecięce o małej liczbie słów, teksty specjalistyczne, publikacje z rozbudowanym aparatem naukowym oraz projekty wymagające dostosowania ilustracji do rynku docelowego. W tych kategoriach liczba słów jest mniej dokładną miarą nakładu pracy.

Do pełnego opisu polskiego rynku brakuje zbioru rzeczywistych ofert albo umów PL-EN, w którym dla każdego projektu podano by liczbę słów, gatunek, zakres usługi, termin i cenę. Bez takich danych nie da się wyznaczyć mediany ani rozkładu stawek. Raport ich nie zastępuje, lecz tworzy odtwarzalny punkt odniesienia dla przyszłych pomiarów.

## 12. Wnioski

W publicznych wykazach Instytutu Książki zidentyfikowano 35 projektów polskich książek kierowanych do publikacji po angielsku. Pięć ujawnionych kwot publicznego udziału w kosztach wynosiło 4 472-13 200 EUR, z medianą 6 576 EUR, czyli 28 368 PLN po przyjętym kursie. Kwoty dokumentują skalę rzeczywistych projektów, ale nie są honorariami tłumaczy.

Dla książki liczącej 80 000 słów raport wyznacza trzy pasma planistyczne na sam przekład: 22 000-35 000 PLN w wariantie dostosowanym do polskiego poziomu kosztów, 30 000-45 000 PLN w wariantie hybrydowym i 39 000-54 000 PLN przy zamówieniu według nominalnych benchmarków rynku anglojęzycznego. Pierwsze dwa pasma są wynikami modelu, a trzecie przeliczeniem benchmarków. Żadne nie jest medianą polskiego rynku PL-EN.

Korekta OECD obniża trzy nominalne punkty odniesienia z 39 348-53 672 PLN do 21 642-33 277 PLN. Sprawdza ona wrażliwość wyniku na założenie o proporcjonalności kosztu usługi do ogólnego poziomu cen; nie jest automatycznym rabatem ani dolną granicą. Pokazuje polskiemu nabywcy, jak mocno budżet może zależeć od miejsca i sposobu organizacji pracy.

Dla samodzielnie finansującego autora wariant hybrydowy jest użytecznym punktem rozpoczęcia postępowania ofertowego. Oznacza 30 000-45 000 PLN na przekład i około 40 000-60 000 PLN

na tekst po odrębnej redakcji i korekcie. Każdą ofertę należy jednak ocenić na podstawie próbk, zakresu prac i odpowiedzialności za ostateczne brzmienie angielskie.

Przy tempie 1 000 dopracowanych słów dziennie przekład 80 000 słów wymaga około 16 tygodni aktywnej pracy. Harmonogram 5-7 miesięcy dla kompletnego tekstu jest osiągalnym scenariuszem przy zapewnionym finansowaniu i dostępnym zespole. Analiza rekordów administracyjnych pokazuje zarazem, że cykl obejmujący wniosek, realizację i ujęcie projektu w wykazie może przekraczać rok kalendarzowy.

O wyborze wykonawcy powinien rozstrzygać najtańszy wariant, który zapewnia angielski tekst na poziomie publikacyjnym, a nie sama najniższa stawka. Wymaga to płatnej próbki, odrębnej redakcji i porównania ofert obejmujących taki sam zakres prac. Raport dostarcza jawnych benchmarków i scenariuszy, które przyszły zbiór rzeczywistych umów PL-EN powinien potwierdzić, skorygować albo zastąpić.

## Bibliografia

- Authors Guild, 'Literary Translation Model Contract', 14 April 2021  
<<https://authorsguild.org/resource/translation-model-contract/>> [accessed 27 July 2026]
- Authors Guild, *Survey of U.S. Literary Translators' Working Conditions in 2022* (Authors Guild, 2023)  
<<https://authorsguild.org/app/uploads/2023/11/Authors-Guild-2022-Literary-Translators-Survey.pdf>>  
[accessed 27 July 2026]
- Chartered Institute of Editing and Proofreading, 'Suggested Minimum Rates 2026-27', n.d.  
<<https://www.ciep.uk/knowledge-hub/suggested-minimum-rates.html>> [accessed 27 July 2026]
- Chartered Institute of Editing and Proofreading, 'What Is Proofreading?', 11 January 2024  
<<https://www.ciep.uk/resource/what-is-proofreading.html>> [accessed 27 July 2026]
- Editorial Freelancers Association, *Editorial Rates: 2026 Rate Chart* (Editorial Freelancers Association, 2026)  
<[https://www.the-efa.org/wp-content/uploads/2026/03/2026-Rate-Chart\\_Landscape.pdf](https://www.the-efa.org/wp-content/uploads/2026/03/2026-Rate-Chart_Landscape.pdf)> [accessed 27 July 2026]
- English PEN, 'PEN Translates', 2026 <<https://www.englishpen.org/translation/pen-translates/>> [accessed 28 July 2026]
- Instytut Książki, *Copyright Poland Translation Programme 2025* (Instytut Książki, 2025)  
<[https://www.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/10/copyright\\_poland\\_translation\\_programme\\_2025.pdf](https://www.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/10/copyright_poland_translation_programme_2025.pdf)> [accessed 28 July 2026]
- Instytut Książki, *Copyright Poland Translation Programme 2025: First Selection* (Instytut Książki, 2025)  
<[https://www.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/09/ptcp2025\\_first\\_selection-1.pdf](https://www.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/09/ptcp2025_first_selection-1.pdf)> [accessed 28 July 2026]
- Instytut Książki, 'Program Translatorski Poland', 2026 <<https://www.instytutksiazki.pl/programy/program-translatorski-poland/>> [accessed 28 July 2026]
- Instytut Książki, *Program Translatorski Copyright Poland: wnioski wypłacone w roku 2022* (Instytut Książki, 2023) <[https://bip.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2023/06/Za%C5%82a%C5%A8cznik-NR-1-Program-Translatorski-c-Poland\\_wnioski-wyp%C5%82acone-w-roku-2022.pdf](https://bip.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2023/06/Za%C5%82a%C5%A8cznik-NR-1-Program-Translatorski-c-Poland_wnioski-wyp%C5%82acone-w-roku-2022.pdf)> [accessed 28 July 2026]
- Instytut Książki, 'Sample Translations Poland', 2026 <<https://www.instytutksiazki.pl/programy/sample-translations-poland/>> [accessed 28 July 2026]
- Instytut Książki, *Sprawozdanie z działalności Instytutu Książki za 2023 rok* (Instytut Książki, 2024)  
<<https://bip.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2024/05/Sprawozdanie-z-dzia%C5%82alnos%C5%81ci-IK-za-2023.pdf>> [accessed 28 July 2026]
- Literary Translators' Association of Canada, 'Rates', 27 April 2026 <<https://www.attlc-ltac.org/en/rates/>>  
[accessed 27 July 2026]



Literary Translators' Association of Canada, *Trade Book Model Contract for Translation* (Literary Translators' Association of Canada, 2020) <<https://www.attlc-ltac.org/wp-content/uploads/2021/03/LTAC-model-contract-2020.pdf>> [accessed 27 July 2026]

Narodowy Bank Polski, *Tabela nr 143/A/NBP/2026 z dnia 27 lipca 2026 r.*

<<https://rss.nbp.pl/kursy/TabRss.aspx?n=2026%2Fa%2F26a143>> [accessed 27 July 2026]

Organisation for Economic Co-operation and Development, 'Monthly Comparative Price Levels', dataflow OECD.SDD.TPS:DSD\_PPP\_M@DF\_PP\_CPL\_M(1.0), May 2026 <<https://data-explorer.oecd.org/>> [accessed 27 July 2026]

Society of Authors, 'Rates and Fees', n.d. <<https://societyofauthors.org/advice/rates-fees/>> [accessed 27 July 2026]

Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, *Wynagrodzenia w branży tłumaczeń literackich w latach 2020-2022: Raport* (Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, 2022)

<<https://stl.org.pl/wp-content/uploads/2022/12/Wynagrodzenia-w-branzy-tlumaczen-literackich-2020-2022.pdf>> [accessed 27 July 2026]

Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, *Wynagrodzenia w branży tłumaczeń literackich w latach 2023-2024: Raport* (Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, 2025)

<<https://stl.org.pl/wp-content/uploads/2025/10/Wynagrodzenia-w-branzy-tlumaczen-literackich-w-latach-2023%E2%80%932024.pdf>> [accessed 27 July 2026]

## Informacje o publikacji

**Autorka:** Paula Fijałkowska, Chief Marketing Officer, Planet Natives.

**Afiliacja i wydawca:** Planet Natives, London, United Kingdom.

**Charakter publikacji:** firmowy projekt badawczo-rozwojowy Planet Natives, benchmark branżowy i ramy decyzyjne dla autorów i wydawców. Publikacja opiera się na uporządkowanym przeglądzie źródeł zastanych, analizie porównawczej, analizie wrażliwości i jawnym modelu planistycznym. Benchmark wykorzystuje wyłącznie zewnętrzne źródła publiczne i jawne przeliczenia. Nie zawiera danych pochodzących z działalności handlowej Planet Natives. Raport nie stanowi oferty handlowej.

**Udział osób:** w badaniu nie uczestniczyły osoby badane, nie kontaktowano się z osobami trzecimi i nie wykorzystywano danych osobowych ani danych klientów.

**System redakcyjny:** przypisy i bibliografia przygotowano według *MHRA Style Guide*, 4th edn (2024), w modelu notes and bibliography. Skład redakcyjny oparto na *New Hart's Rules: The Oxford Style Guide*, 2nd edn (2014), z polskim arkuszem stylów Planet Natives.

**Licencja:** Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Licencja obejmuje oryginalny tekst, tabele i obliczenia Planet Natives. Nie obejmuje materiałów osób trzecich, które zachowują własne warunki prawne.

**Dostępność danych i obliczeń:** suplement S1 zawiera 35 rekordów publicznych projektów z angielskim jako językiem docelowym, identyfikatory źródeł, lokalizatory, statusy i jawnie opisane ograniczenia. Suplement S2 obejmuje arkusz obliczeniowy oraz pliki CSV z danymi wejściowymi i wynikami modelu. Materiały pomocnicze zostaną opublikowane przy rekordzie raportu po końcowej kontroli kompletności i licencji. Główny rekord pozostaje publikacją typu *Report*, a nie *Dataset*.